

Rada seniorů České republiky, o.s.

Náměstí W. Churchilla 2, 113 59 Praha 3

Telefon: +420 234 462 073-7 Web adresa: www.rscr.cz E-mail: rscr@rscr.cz

Vážený pan
RNDr. Petr Nečas
místopředseda vlády a ministr práce a soc. věcí
Na poříčním právu 1
128 01 Praha 2

Váš dopis zn./ze dne Naše značka (uveďte v odpovědi) Vyřizuje/linka V Praze dne 15. října 2007

Věc: Stanovisko a požadavky Rady seniorů České republiky k „Informaci o plnění Národního programu přípravy na stárnutí populace na období let 2003 až 2007“

Rada seniorů České republiky považuje Národní program přípravy na stárnutí populace na období let 2003 až 2007 za dokument aktuální, kvalitní a funkční, dle jehož plnění stát, kraje, obce, školy, masmédiá i celá společnost prokáže svoji připravenost na historicky novou situaci. Rada seniorů oceňuje, že cíle a opatření jsou konkrétní, termínované a kontrolovatelné. Vyhodnocení realizace Národního programu přípravy na stárnutí za uplynulé pětileté období považuje Rada seniorů za záležitost společensky významnou a inspirativní. K jednotlivým kapitolám:

1. Etické principy

Kapitola vymezuje 16 konkrétních opatření pro 13 resortů, a to na dobu celé účinnosti dokumentu, tj. od 1. 1. 2003 do 31. 12. 2007. Informace o plnění dokumentu v zásadě rekapituluje stav plnění bodů 1, 2, 4, 7, 8, 9, 10, 13 a 14. **Vyhodnocení realizace zbývajících bodů, tj. 3, 5, 6, 11, 12, 15 a 16 informace neobsahuje.** Informace obsahuje vyhodnocení aktivit zejména ministerstva práce a sociálních věcí, dále ministerstva zdravotnictví a ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Vyhodnocení úkolů stanovených ostatním odpovědným ministerstvům, tj. **ministerstvu průmyslu a obchodu, ministerstvu vnitra, ministerstvu financí, ministerstvu obrany, ministerstvu kultury, ministerstvu dopravy a spojů, ministerstvu zemědělství, ministerstvu pro místní rozvoj, ministerstvu spravedlnosti a ministerstvu životního prostředí, informace neobsahuje.** Z věcného hlediska postrádáme informace o počtu kontrol úřadů práce, o udělených pokutách za prokázané zjištění diskriminace z důvodu věku, dále o kontrolních aktivitách inspekce práce z hlediska mzdové diskriminace seniorů, nuceného skončení pracovního poměru a nuceného odchodu do předčasné penze. U výzkumné činnosti postrádáme stručný popis výsledků a výstupů zkoumané problematiky. A to v případě nedokončení výzkumu i dílčích poznání.

II. Přirozené sociální prostředí

V kapitole je stanoveno 9 konkrétních opatření pro 12 resortů. Z toho 8 opatření má dobu plnění stanovenou na celé pětileté období platnosti dokumentu, tj. od 1. 1. 2003 do 31. 12. 2007 a u jednoho opatření doba plnění skončila k 31. 12. 2005 („vytvořit věcnou právní úpravu ucelené rehabilitace a zavést systém ucelené rehabilitace jako prostředek a nástroj sociálního začleňování pro osoby se zdravotním postižením a seniory pro jejich setrvání v přirozeném sociálním prostředí“). Informace o plnění dokumentu v zásadě rekapituluje stav plnění bodů 1, 3, 6 a 7. **Vyhodnocení**

realizace zbývajících bodů, tj. 2, 4, 5 a 8 s termínem plnění do 31. 12. 2007, tj. bodů 2, 4, 5, 8 a částečně i bodu 7 („podporovat výzkum kvality života seniorů a jejich potřeb“) informace neobsahuje. V této souvislosti požadujeme informaci doplnit o vyhodnocení bodu 4 („podporovat činnost organizací a realizaci projektů zaměřených na poradenství a pomoc seniorům a pečujícím rodinám“). Informace obsahuje vyhodnocení aktivit zejména ministerstva práce a sociálních věcí, dále ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, ministerstva zdravotnictví a ministerstva obrany. **Vyhodnocení úkolů stanovených ministerstvu průmyslu a obchodu, ministerstvu vnitra, ministerstvu financí, ministerstvu kultury, ministerstvu dopravy a spojů, ministerstvu zemědělství, ministerstvu pro místní rozvoj a ministerstvu životního prostředí informace neobsahuje.**

III. Pracovní aktivity

Kapitola obsahuje 17 konkrétních úkolů, které jsou stanoveny diferencovaně 12 resortům. U všech úkolů je doba plnění stanovena na celé pětileté období platnosti dokumentu. Informace obsahuje rekapitulaci plnění bodů 1, 2, 3, 4, 5 a 8. **Vyhodnocení realizace bodů zbývajících, tj. bodů 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 a 17 informace neobsahuje.** Informace obsahuje vyhodnocení aktivit zejména ministerstva práce a sociálních věcí a velmi stručné hodnocení aktivit ministerstva průmyslu a obchodu. **Vyhodnocení úkolů stanovených ministerstvu zemědělství, ministerstvu vnitra, ministerstvu financí, ministerstvu obrany, ministerstvu kultury, ministerstvu dopravy a spojů, ministerstvu zdravotnictví, ministerstvu mládeže a tělovýchovy, ministerstvu pro místní rozvoj a ministerstvu životního prostředí informace neobsahuje.** Z věcného hlediska postrádáme informace o využitelnosti jednotlivých nástrojů Aktivní politiky zaměstnanosti ve vztahu k uchazečům o zaměstnání nad 50 let věku a také konkrétní informaci o počtu, zaměření a výsledcích tzv. „Cílených programů zaměstnanosti“ na celostátní i regionální úrovni. **Dále požadujeme informaci doplnit o vyhodnocení bodů 10 a 11.**

IV. Hmotné zabezpečení

V kapitole je stanoveno 7 úkolů 12 resortům. U všech úkolů je doba plnění stanovena na celé pětileté období platnosti dokumentu. Informace o plnění dokumentu obsírně rekapituluje stav plnění bodu 1, 2, 4 a 6, zbývajících **bodů 3, 5, a 7 nikoliv.** Přitom plnění bodu 3 zhodnoceno být mohlo (nový institut „postupného“ odchodu do starobního důchodu, tj. možnost souběhu 1/2 starobního důchodu – 1/2 základní výměry a 1/2 procentní výměry s výdělečnou činností navržený v novele zákona č.155/1995 Sb., o důchodovém pojištění). Informace obsahuje vyhodnocení aktivit pouze ministerstva práce a sociálních věcí, vyhodnocení aktivit dalších odpovědných ministerstev, **tj. ministerstva financí, ministerstva vnitra, ministerstva spravedlnosti, ministerstva průmyslu a obchodu, ministerstva obrany, ministerstva dopravy a spojů, ministerstva zdravotnictví, ministerstva zemědělství, ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, ministerstva pro místní rozvoj a ministerstva životního prostředí nikoliv.**

V. Zdravý životní styl, kvalita života

Kapitola obsahuje 10 úkolů pro 13 resortů. U všech úkolů je doba plnění stanovena na celé pětileté období platnosti dokumentu. Informace o plnění Národního programu přípravy na stárnutí obsahuje vyhodnocení výsledků realizace bodů 1, 2, 4, 5, 8 a 9. **Stav plnění zbývajících úkolů, tj. bodů 3, 6, 7 a 10 informace neobsahuje.** Dle resortní odpovědnosti za plnění kapitoly je rekapitulována činnost ministerstva zdravotnictví, ministerstva průmyslu a obchodu, ministerstva dopravy a spojů a ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Vyhodnocení aktivit dalších odpovědných ministerstev, **tj. ministerstva práce a sociálních věcí, ministerstva vnitra, ministerstva financí, ministerstva kultury, ministerstva zemědělství, ministerstva pro místní rozvoj, ministerstva spravedlnosti a ministerstva životního prostředí informace neobsahuje.**

VI. Zdravotní péče

Šestá kapitola stanovuje 8 specifických úkolů péče o zdraví seniorů. Z toho 5 úkolů je stanoveno ministerstvu zdravotnictví, 2 úkoly jsou společné pro ministerstvo zdravotnictví a ministerstvo práce a sociálních věcí a jeden úkol je společný pro ministerstvo zdravotnictví, ministerstvo práce a sociálních věcí a ministerstvo vnitra. U všech osmi úkolů je doba jejich plnění stanovena na celé pětileté období platnosti dokumentu, tj. od 1. 1. 2003 do 31. 12. 2007. Informace o plnění dokumentu obsahuje rekapitulaci stavu plnění bodů 1, 6 a 7. Plnění zbývajících bodů, **tj. bodů 2, 3, 4, 5 a 8 informace neobsahuje.** Informace obsahuje vyhodnocení aktivit ministerstev zdravotnictví a práce a sociálních věcí. Vyhodnocení aktivit odpovědného ministerstva vnitra informace neobsahuje. **Rada seniorů požaduje informaci doplnit o vyhodnocení bodu 2.**

VII. komplexní sociální služby

Kapitola obsahuje 4 úkoly pro ministerstvo práce a sociálních věcí a 2 úkoly pro ministerstvo obrany. Doba plnění úkolů pro ministerstvo práce a sociálních věcí je stanovena na celé pětileté období platnosti dokumentu a doba plnění jednoho úkolu stanoveného ministerstvu obrany do 31. 12. 2003 a u druhého úkolu na celou dobu platnosti dokumentu, tj. do 31. 12. 2007. Informace o plnění dokumentu obsahuje vyhodnocení 2 úkolů stanovených ministerstvu práce a sociálních věcí, **zbývající 3 úkoly vyhodnoceny nejsou. A to body 3, 4 a 6.** Odpovědnost za jejich plnění je u bodů 2 a 4 stanovena ministerstvu práce a sociálních věcí a u bodu 6 ministerstvu obrany. Z věcného hlediska lze polemizovat o dikci hodnotící zprávy že, „**Pozornost sociálních pracovníků a všech subjektů poskytujících sociální služby se zaměřuje na vyhledávání seniorů, kteří se nacházejí v nepříznivé zdravotní a sociální situaci**“. Poznání Rady seniorů je přímo opačné! Informaci doporučujeme dále zkvalitnit též o stručný popis výsledků realizace bodu 2 („**Podpořit změnu modelu péče o závislé, nesoběstačné seniory z převážně zdravotní péče na sociální**“).

VIII. Společenské aktivity

V kapitole je stanoveno 11 úkolů pro 13 resortů. Doba plnění u všech úkolů je stanovena na celé období platnosti dokumentu, tj. do 31. 12. 2007. Hodnotící informace obsahuje stav plnění bodů 5, 6, 10, ostatní body, tj. **bod. 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9 a 11 zhodnoceny nejsou.** Informace obsahuje vyhodnocení aktivit ministerstva práce a sociálních věcí, ministerstva kultury a ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a stručně též ministerstva informatiky. Aktivity dalších odpovědných ministerstev, tj. **ministerstva průmyslu a obchodu, ministerstva vnitra, ministerstva financí, ministerstva obrany, ministerstva dopravy a spojů, ministerstva zdravotnictví, ministerstva zemědělství, ministerstva pro místní rozvoj, ministerstva spravedlnosti a ministerstva životního prostředí vyhodnoceny nejsou.** Z věcného hlediska považujeme za nedostatečnou a neúplnou informaci, že „**MPSV v rámci své dotační politiky podporuje nestátní neziskové subjekty, které rozvíjejí společenské aktivity a přispívají k začlenění seniorů na komunitní úrovni**“. Rada seniorů ČR požaduje výše uvedenou dikci hodnotící zprávy konkretizovat a doplnit. **A to tak, aby bylo možno posoudit, zda podpora společenských aktivit seniorských organizací byla dostatečná, či nikoliv.**

IX. Vzdělávání

Kapitola obsahuje 9 úkolů pro ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, jeden společný úkol pro ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a ministerstvo práce a sociálních věcí a 4 společné úkoly pro dalších 9 resortů. Doba plnění je u všech 14 úkolů stanovena na celé pětileté období platnosti dokumentu. Informace o plnění dokumentu obsahuje vyhodnocení bodů 1, 2, 3, 5 a 12. Body **4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13 a 14 vyhodnoceny nejsou.** Informace obsahuje vyhodnocení aktivit pouze ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Aktivity dalších odpovědných ministerstev, tj.

ministerstva práce a sociálních věcí, ministerstva průmyslu a obchodu, ministerstva vnitra, ministerstva obrany, ministerstva kultury, ministerstva obrany a spojů, ministerstva zdravotnictví, ministerstva zemědělství, ministerstva pro místní rozvoj a ministerstva životního prostředí vyhodnoceny nejsou.

X. Bydlení

Kapitola obsahuje 5 úkolů stanovených 13 resortům. Doba plnění úkolů je stanovena na celé pětileté období platnosti dokumentu. Informace obsahuje velmi stručnou rekapitulaci plnění bodů 1, 2, 4, a 5. **Stav plnění bodu 3 informace neobsahuje.** Dle resortní odpovědnosti jsou rekapitulovány aktivity ministerstva pro místní rozvoj, ministerstva práce a sociálních věcí a ministerstva zemědělství. Vyhodnocení aktivit dalších odpovědných ministerstev, tj. **ministerstva průmyslu a obchodu, ministerstva vnitra, ministerstva financí, ministerstva obrany, ministerstva kultury, ministerstva dopravy a spojů, ministerstva zdravotnictví, ministerstva zemědělství, ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, ministerstva spravedlnosti a ministerstva životního prostředí informace neobsahuje.** Z věcného hlediska postrádáme konkrétní informace o počtu postavených bytů za hodnocené období. **O tato data požaduje RS ČR informaci doplnit.**

Závěr:

Informace o plnění Národního programu přípravy na stárnutí populace za období let 2003 až 2007 obsahuje vyhodnocení 46 ze 103 stanovených úkolů. Oproti roku 2005 jde o pokles o 3 nezkontrolované úkoly. Při plnění národního plánu prokázaly největší zainteresovanost ministerstva práce a sociálních věcí, zdravotnictví a školství. Sporadicky pak ministerstva obrany a zemědělství. Z této skutečnosti by vláda měla vyvodit příslušné závěry.

Rada seniorů České republiky oceňuje, že Národní plán přípravy na stárnutí populace byl zpracován, že byla ustavena Rada vláda pro seniory a stárnutí populace a také že začala pracovat. Hodnotit, zda tento orgán plní svoje poslání, či nikoliv, je ale předčasné. Rada seniorů oceňuje posun v pozornosti seniorům od některých krajů a některých statutárních měst. Nemůže naopak souhlasit s formálním přístupem k plnění dokumentu od některých ministerstev.

Kolegium Rady seniorů České republiky